

λίθος

Κυριακή, 30 Δεκεμβρίου 2012

4:42 μμ

34

Σημασία

Πέτρα, βράχος

Ο αρχαίος χάραξ = πάσσαλος μπηγμένος στη γη αλλά και όριο των ογρών.

Μτφ

Κτίσμα στην φράση **λίθον επί λίθου**

Ετυμολογία

Λίθος, a stone ; — blocks of stone used for rostra. — Allied to Δισσός, smooth: Λειώ, to smoothe: †Λίω, †ἐλίθην. A smooth pebble on the shore. ‘ He chose him five smooth stones λίθους λείους out of the brook:’ 1 Sam. 17. See also Δίμνη, Διμήν.

492

Συνώνυμα

Πέτρα

Πετραδάκι -πετραδάκι

ΦΡ. Σημαίνει ολίγον κατ ολίγον σταδιακά, κομμάτι-κομμάτι βλ. Ποίηση

Σύνθετα

Πετρελαίων

Πετροχελίδονο

Παράγωγα

Πέτρος

Πέτρωμα

Πετρώνω =απολιθώνω, -μαι (Αυτομάτως δια της κεφαλής της Μεδούσης)

(όχι το πετραχήλι < επιτραχήλιον)

Αγκωνάρι

Από τον αρχ. ουσ αγκών > υποκοριστικο: αγκωναριον> αγκωναριν> αγκωναρι

Ηδη ο αγκών τειχους αναφέρεται στον Ομηρο

τρὶς μὲν ἐπ’ ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο

Πάτροκλος, τρὶς δ’ αὐτὸν ἀπεστειφέλιζεν Ἀπόλλων

χείρεσσ’ ἀθανάτησι φαιεινήν ἀσπίδα νύσσων.

Βότσαλο

μικρή πέτρα, στρογγυλεμένη από το νερό, στις όχθες θαλασσών, ποταμών και λιμνών:

Από το μsn. Βήσσαλον= `τούβλο` < υστλατ. (laterculus) bessalis ([-ális]) `τούβλο οχτώ ιντσών`

Βλ. ετυμολογια και για το λιθο (στρογγυλεμένη από το νερό).

Χαράκι

Πετρα :από το χάραξ, ξυλο διαχωριστικο οριο εδαφών, φράκτης.

Επειδη οι φρακτες γινοντουσαν και με πετρες κατά συνεκδοχη κατανησε να σημεινει

οικοδομικος λιθος. Ο φυσικος λιθος μεγάλου μεγέθους λεγεται χαράκι. Υποκοριστικό του

Χαραξ> χαράκιον> χαράκιν> χαράκι.

Πβλ. γνωστο ριζιτικο τραγουδι ο αητος

Σε ψηλό βουνό, σε ριζιμιό **χαράκι** κάθεται αητός.

(ριζιμιό=αυτό που έχει ριζες. Το φύσει πακτωμενο στο έδαφος).

Και σε ακριτικο συνανταμε το στιχο

Χαράκια αμαδολόγαγε και ριζιμιά ξεκούνιε.

Τα **χαρακώματα** ηταν οι περίφρακτοι χωροι των στρατοπέδων. (vallum ^{9102.1403})

Χαραξ λεγονταν επισης κατά συνεκδοχην το στρατόπεδο, αντιστοιχο με το λατινικο φουσατό< φοσατό < fossa* = όρυγμα, κανάλι, αυλάκι, τάφρος

*Ο Σύλλας διέφθειρε τούς περι Σκηπίωνα τοῖς ἑαυτοῦ στρατιώταις, ἡσκημένοις πρὸς ἀπάτην καὶ γοητείαν ἅπασαν ὥσπερ αὐτὸς ὁ ἡγεμών. εἰσιόντες γὰρ εἰς τὸν **χάρακα** τῶν πολεμίων καὶ ἀναμιγνυμένοι τούς μὲν εὐθύς ἀργυρίῳ, τούς δὲ ὑποσχέσεσι, τούς δὲ κολακεύοντες καὶ ἀναπείθοντες προσήγοντο.*

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ -ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ -ΣΥΛΛΑΣ

Πολύ αργότερα το χαράκωμα κατάντησε να σημαίνει όρυγμα στο πεδίο της μάχης. Ο Α'Παγκοσμιος πόλεμος ήταν πόλεμος χαρακωμάτων. Οι παλαιότεροι έλεγαν «έκανα 6 μήνες στα χαρακώματα»

Λιθάρι

Υποκοριστικ ο του λιθος > λιθάριον> λιθάριν> λιθαρι

Βράχος

Πβλ. Αριστ. Βαλαωριτη : Μέριασε βράχε να διαβώ!

Πάγος

Συν. βράχος

Αρειος Παγος το ανωτατο δικαστηριο από το μερος που συνεδριαζε.

Κυριολεκτικα ο Άρειος Πάγος είναι βραχώδης λόφος βορειοδυτικά της Ακρόπολης, ύψους περίπου 115 μέτρων, που προβάλλει μεταξύ της Ακρόπολης και των λόφων Πνύκας και Αγοραίου Κολωνου.

Το όνομά του προέρχεται είτε από το θεό Άρη (που κατά την ελληνική μυθολογία δικάστηκε εκεί από τους Θεούς του Ολύμπου για το φόνο του γιου του Ποσειδώνα Αλιρρόθιου), είτε από τις «**Αρές Ερινύες**» τις λεγόμενες και «Σεμένες» που ήταν χθόνιες θεότητες της **τιμωρίας** και της **εκδίκησης**.

Περίπου το 51 μ.Χ. ο **Απόστολος Παύλος** στον Άρειο Πάγο κήρυξε για πρώτη φορά το Χριστιανισμό στους Αθηναίους, με εντυπωσιακη **αποτυχία**: προσηλύτισε μόνο δύο ακροατές, τον Διονύσιο Αρεοπαγίτη (προστάτη Άγιο της Αθήνας), και μία γυναίκα, τη Δάμαρι.

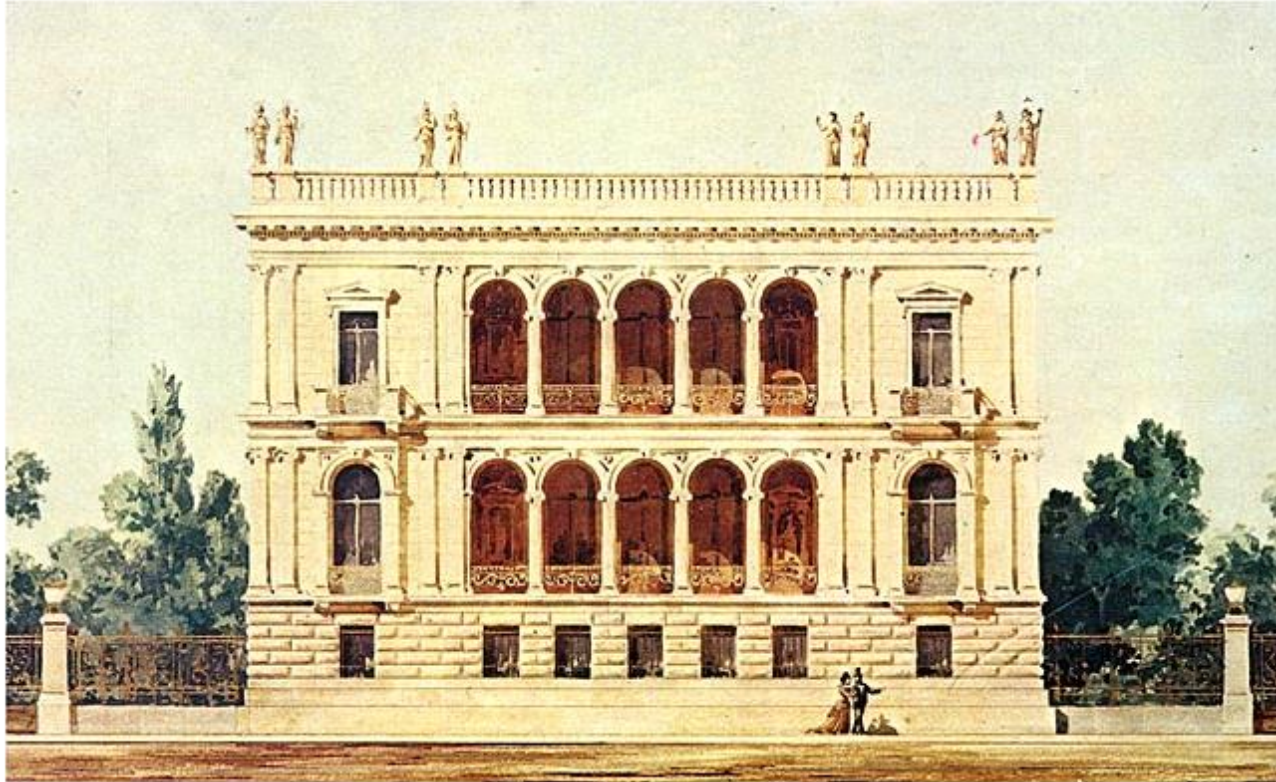
Συνεκδοχικα η λεξη σημαινε την βουλή του Αρειου Παγου που πηρε το ονομα της επειδη συνεδριαζε εκει.

Η Βουλή εξ Αρείου Παγου είχε αριστοκρατικό χαρακτήρα. Τα μέλη της οριζόντουσαν άριστίνην απ' άρχοντες κυρίως αποσυρόμενους από την ενεργό υπηρεσία και άλλα

ειδικής εμπειρίας πρόσωπα, ώστε να άποτελεί το εξισορροπητικό τής εμπειρίας παράγοντα έν σχεσει μέ τό παράγοντα της «λαϊκής άντιπροσωπειάς», οπως καί σήμερα ακόμη συμβαίνει στο όλο δημοκρατικό σύστημα.

Δ. Π. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ - ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ-ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ σ. 625

Σήμερα Άρειος Πάγος λέγεται το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης της Ελλάδας. Ιδρυθηκε το 1834. Στεγαζονταν στο Ιλιου Μελαθρον

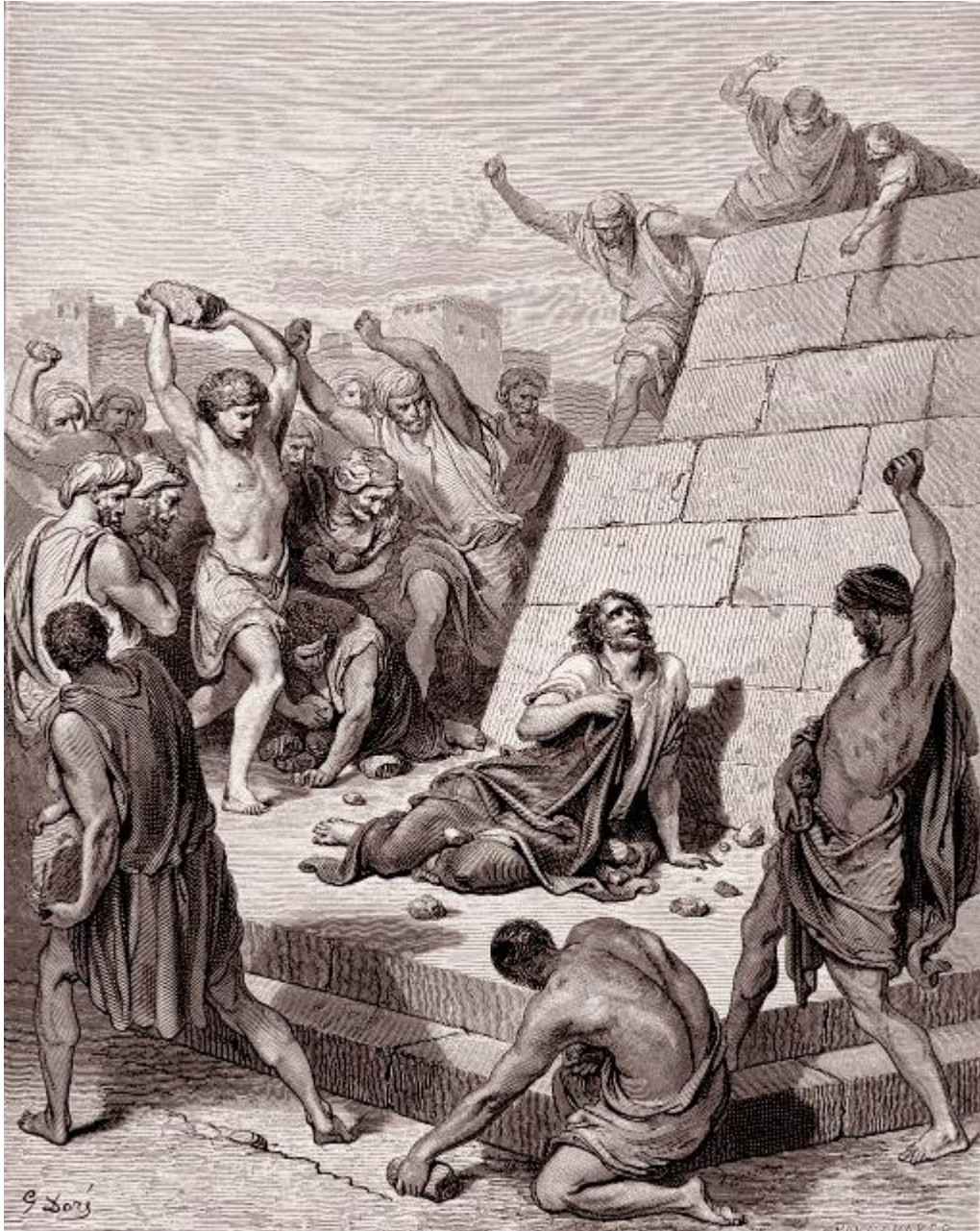

ΙΛΙΟΥ ΜΕΛΑΘΡΟΝ -ΣΧΕΔΙΟ Ernst Ziller (ΤΣΙΛΛΕΡ) - Αρχικα

Το **Ιλιου Μελαθρον**, γνωστό και ως **Μέγαρο Σλήμαν** είναι νεοκλασικό κτίριο στο κέντρο της Αθήνας, στην οδό Πανεπιστημίου. Είναι δημιουργία του **Ερνέστου Τσίλλερ**, ο οποίος το σχεδίασε το 1878 ως κατοικία του **Ερρίκου Σλήμαν**, του ερευνητή που ανακάλυψε το θησαυρό της αρχαίας Τροίας (Ιλιον) . Η κατασκευή του περατώθηκε το 1881, και αποτέλεσε μια από τις πιο λαμπρές ιδιωτικές κατοικίες της τότε Αθήνας. Μετά το 1934 στέγασε το διακοτήριο του Άρειου Παγού και από το 1985 στεγάζει το Νομισματικό Μουσείο Αθηνών.

Εικόνες

Ο λιθοβολισμός

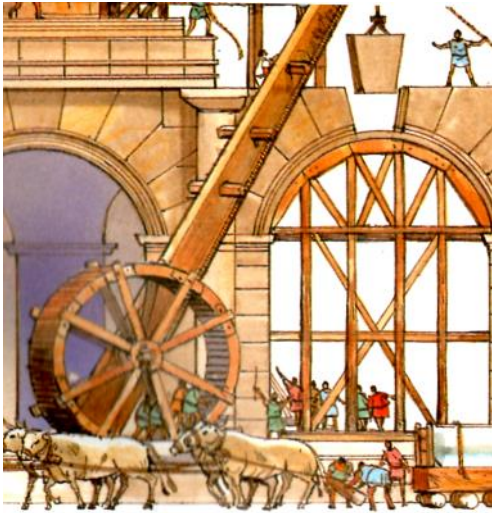

37 *Ιερουσαλήμ Ιερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, πόσις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησατε.*

«Ιερουσαλήμ, Ιερουσαλήμ, πού σκοτώνεις τούς προφήτες και λιθοβολεῖς ὅσους στέλνονται σ' εσένα, πόσες φορές θέλησα νά συνάξω τά τέκνα σου, καθώς ἡ ὄρνιθα τά πουλάκια της κάτω ἀπό τά φτερά της και δεν τό θελήσατε » .

Ματθαίος 23:37

Key-Stone - κεντρικός λίθος αψίδας

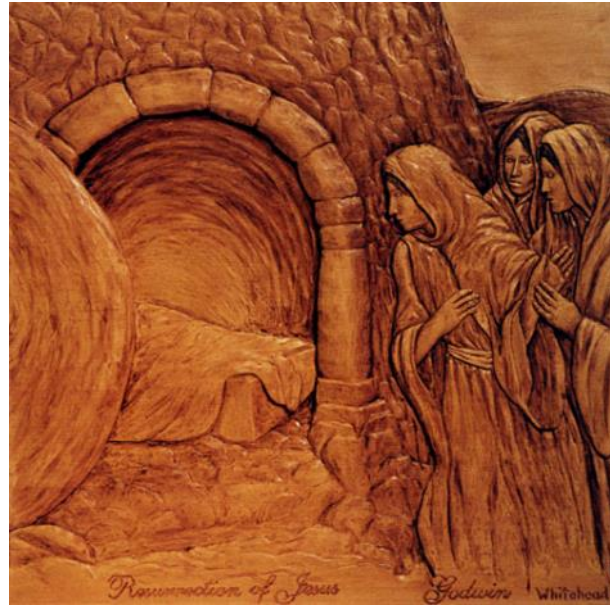
Λιθοδομή - ξερολιθιά

Φρασεις

Τις αποκυλίσει ημίν τον λίθον Μαρ. 16.3

Απορία την οποίαν είχαν οι μυροφόρες γυναίκες που αφού αγόρασαν (Σαββατιάτικα) αρώματα πήγαν χαράματα της κυριακής να αλειψουν, εκ των υστερων, τον Ιησού. Την ταφή του Ιησού την εκαναν ο Ιωσήφ ο Αριμαθαιας και ο Νικοδημος που κουβάλησε και 100 λιτρες μυρωδικων (φέρων μίγμα σμύρνης και άλόης ως λίτρας ἑκατόν ^{Ιω. 19 39-42}).

Οι μυροφορες:

1. Ἡ παρισταντο στην ενεργεια αυτή οποτε θα οφειλαν να ξερουν ότι η επαλειψη με μυρα έχει ήδη γίνει και με το παραπανω (100 λιτρες φθανουν για να αλειψεις μια λεγεώνα). Μια νεα επαλειψη θα απαιτουσε να ξετυλιξουν τα σάβανα, δηλ. να αγγιξουν δηλαδή το νεκρο ενεργεια που αντιβαινει στις επιταγες της θρησκειας.
2. Ἡ δεν παρισταντο οποτε από που εγνωριζαν τις λεπτομερειες περι του μεγέθους του λιθου και περι της τοποθεσιας του ταφου;

Το μεγεθος του λιθου δεν αναφερεται επακριβως. Ο Μαρκος στο 16:3-4 Μας λέει:

1 Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμῃ ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. 2 καὶ λίαν πρωτὶ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. 3 καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν

τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; 4 καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκλύσται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. 5 καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν.

Διαγενομένου=ενώ περνούσε, τελείωνε το Σαββατο. Δηλαδή ήταν νυκτα του Σαββατου **ηγορασαν** από αυτοματο μηχανημα πωλησης μυρων, γιατι το σαββατο είναι όλα κλειστα και ιδιαιτερα την 12η ωρα του σαββατου!

Μια σαββατων =μια μερα μετα το σαββατο ηγουν η δικη μας κυριακη.

αντειλαντος του ηλιου=περιττο! Αν δεν ανατειλει ο ηλιος δεν αλλαζει η μερα.

Τις = μαλλον «τινες» επρεπε να λενε αφου αυτες οι τρεις δεν πιστευαν οτι μπορουν να τον κυλισουν.

Ένα κομμάτιν ἄνθρωπους οι δικουχτώ γυναίκες
(Παρ. Λειβησιου). ἄνθρωπους=ἄνδρας ^{9585.191}

ἀποκυλίσσει = ο λιθος ηταν καποια μεγαλη μυλοπετρα. Βλ. Εικονα1. διαφερι από την Αιγυπτιακη μεθοδο κλεισιματος των ταφων βλ. Εικονα 2. Οι Αιγύπτιοι επεδιωκαν την μέγιστη δυνατη ασφαλεια του τάφου ενώ οι εβραιοι επρεπε να μπεινοβγάινουν για την συλλογή των οστών και την ταφή νέων νεκρών της οικογενείας. Ο λιθος λοιπον επερεπε να μπορει να μετακινηθει.

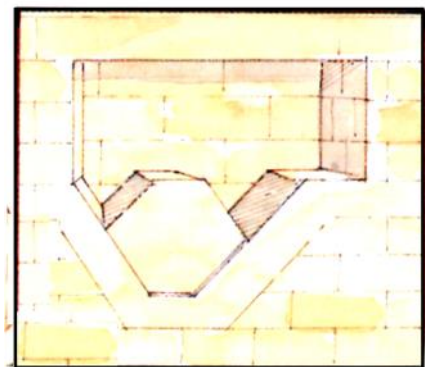
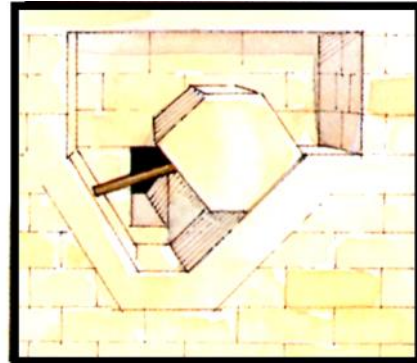
Εξεθαμβήθησαν = θαμπώθηκαν από το λευκό λευκό ; Εικ.3

1 κυλιόμενος λιθος-πορτα

Περισσότερα στο [εβραϊκα ταφικα ηθη](#)

2 Αιγυπτιακός

3 ... και εξεθαμβηθησαν

Εικόνα από ζωγράφο οπαδό της εκδοχής του Ιωάννου (οι νεανισκοί είναι δυο αλλά ευρισκονται μαζι αριστερά. Ενώ ο Ιωλαννης λέει: *παρέκνυσεν (η Μαρια η Μαγδαληνη) εις τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους ἕνα πρὸς τὴ κεφαλῇ καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ*). Οι καημένοι οι ζωγράφοι προσπαθουσαν να συμβιβάσουν τὰ ασυμβιβαστα.

Καιρος του συναγαγεῖν λιθους

ΤΟΙΣ πᾶσι χρόνος καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν οὐρανόν. 2 καιρὸς τοῦ τεκεῖν καὶ καιρὸς τοῦ ἀποθανεῖν, καιρὸς τοῦ φυτεῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκτῖλαι τὸ πεφυτευμένον, 3 καιρὸς τοῦ ἀποκτεῖναι καὶ

Για ὅλα πάνω στη γη ὑπάρχει ο κατάλληλος χρόνος καὶ ο συγκεκριμένος καιρὸς| Καιρὸς που γεννιέται κανεῖς καὶ καιρὸς καὶ καιρὸς που πεθαίνει, που φυτεύει καὶ που ξεριζώνει αὐτὸ που

καιρός τοῦ ἰάσασθαι, καιρός τοῦ καθελεῖν καὶ καιρός τοῦ οἰκοδομεῖν, 4 καιρός τοῦ κλαῦσαι καὶ καιρός τοῦ γελάσαι, καιρός τοῦ κόψασθαι καὶ καιρός τοῦ ὀρχήσασθαι, **5 καιρός τοῦ βαλεῖν λίθους καὶ καιρός τοῦ συναγαγεῖν λίθους**, καιρός τοῦ περιλαβεῖν καὶ καιρός τοῦ μακρυνθῆναι ἀπὸ περιλήψεως, 6 καιρός τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρός τοῦ ἀπολέσαι, καιρός τοῦ φυλάξαι καὶ καιρός τοῦ ἐκβαλεῖν, 7 καιρός τοῦ ρῆξαι καὶ καιρός τοῦ ράψαι, καιρός τοῦ σιγᾶν καὶ καιρός τοῦ λαλεῖν, 8 καιρός τοῦ φιλῆσαι καὶ καιρός τοῦ μισῆσαι, καιρός πολέμου καὶ καιρός εἰρήνης.

φύτευει καὶ ποὺ ξερᾶνεῖ αὐτὸ ποὺ φύτευει | Καιρός που θανατώνει κανείς και που θεραπεύει, που γκρεμίζει και που χτίζει | Καιρός που κλαίει κανείς και καιρος που γελάει, που θρηνεῖ και που χορεύει | **Καιρός που πετάει κανείς λιθάρια και καιρός που τα μαζεύει**, που αγκαλιάζει και που απομακρύνεται ἀπὸ τ'αγκάλιασμα | Καιρός που αποκτάει κανείς και καιρός που χάνει, που συγκρατεῖ και που σκορπάει | Καιρός που σκίζει κανείς και καιρός που ράβει, που σιωπά και που μιλάει | Καιρός που αγαπάει κανείς και καιρός που μισεῖ, καιρός για πόλεμο και καιρός για εἰρήνη |

τον λιθον βαλέτω

Ο αναμαρτητος τον λιθον βαλετω επ αυτην
Φραση που αποδιδεται στον Ιησου. Κατά τον λιθοβολισμο μιας πορνης.
Ὅμως ο εβραϊκος λιθοβολισμος ειχε ένα συγκεκριμενο τυπικο που οριζε το δευτερονομο.

Ἐριξε μαύρη πέτρα πίσω του

ρίχνω μαύρη πέτρα πίσω μου = φεύγω ἀπὸ ἕναν τόπο με την ἀπόφαση να μην επιστρέψω ποτέ.

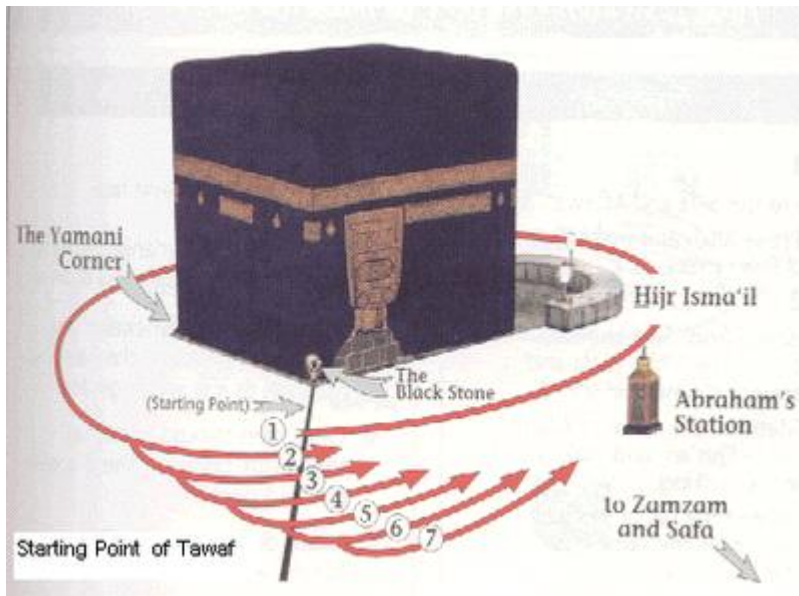
Nigro notanda lapillo : à marquer d'une pierre noire.
(Catulle, 68,148)

Σύμφωνα με ἕνα πανάρχαιο ἔθιμο, οἱ Θράκες και οἱ Κρήτες και κατ' ἄλλους και οἱ Ρωμαῖοι συνήθιζαν να συμβολίζουν τις τυχερές ημέρες με ἄσπρες πέτρες και τις ἀτυχες ημέρες με μαύρες πέτρες.

Το ρίξιμο πίσω μιας μαύρης πέτρας συμβολίζει ὅτι πλέον το κακό πάει , πέρασε και φυσικά δεν θέλω να ξαναζήσω μια τόσο κακή ἡμερα. Οἱ κακές μέρες συνδυάζονται πολύ εύκολα με τον τόπο ἢ τον τρόπο που ζήσαμε. Πχ. η Στρατιωτικὴ θητεία μας κάνει να μισήσουμε τον τόπο που την υπηρετήσαμε, ρίχνουμε μαύρη πέτρα πίσω μας και δεν ξαναπάμε ἐκεῖ ἀπ' ἀπου ἔχουμε δυσάρεστες ἀναμνήσεις.

Βίρα τις ἀγκυρες και βάλε πλήρη
Μακρὰ ἀπὸ το ἔρημο το φτωχοχώρι
τραγούδησαν οἱ μετανάστες που ἔφευγαν για την Αμερικὴ και κάπου ἕνα εκατομμύριο μαύρες πέτρες ξοδεύτηκαν λόγω μετανάστευσης.

Η **μαύρη πέτρα** εἶναι ο ἀνατολικος ἀκρογωνιαίος λιθος της ΚΑΑΒΑ του ἱεροῦ προσκυνήματος των μουσουλμάνων στην Μέκκα.

Συ ει Πέτρος και επί την πέτραν ταύτην ...

18 καὼ δε σοι λέγω ὅτι συ ει Πέτρος, και επί ταύτη τη πέτρα οικοδομήσω μου την εκκλησίαν, και πύλαι άδου ου κατισχύσουσιν αυτής. 19 και δώσω σοι τας κλείς της βασιλείας των ουρανών, και ὁ εάν δήσης επί της γης, ἔσται δεδεμένον εν τοις ουρανοίς, και ὁ εάν λύσης επί της γης, ἔσται λελυμένον εν τοις ουρανοίς.

Το αποσπασμα είναι από το Κατά Ματθαίον 16 στ. 18-19. Σ' αυτό βασίστηκαν οι παπικοι για να δώσουν τα πρωτεια και τα κλειδια της Βασιλειας στον Πετρο και στους διαδοχους του, δηλ. τους παπες.

Από την βιασύνη τους για την αρπαγή της εξουσίας δεν ελαβαν καθολου υποψη τους την ανοησια της φράσης του αποκλειεται να ἔλεγχθη από τον Ιησου. Είναι ένα λογοπαιγνιο με την λεξη Πέτρος και πέτρα που προυποθετει ὅτι η συζητηση γινονταν στα Ελληνικά. Οπερ αποπον. Ο Ιησους μιλουσε αραμαιικα (ισως να γνωριζε και ελληνικα) αλλα ο Πετρος ηταν ψαράς και δεν εσκαμπαζε γρυ από Ελληνικά ουτε και κανενας άλλος από τους παροντες.

Αυτό για τον τύπο. Επι της ουσιας όμως

- Ο Πέτρος επιπληχθηκε από τον Ιησου 40 και ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς και εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, και λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορήσαι μετ' ἑμοῦ! (Ματθ. 26:40)
- ο Πετρος αρνηθηκε τον Ιησου στην Αυλη του Καιάφα. Ματθ. 26:69-75
- ο Πετρος δεν επιστεψε ὡστε να περπατησει πανω στη θαλασσα.

Ισως ηταν ο χειροτερος απ ολους τους μαθητές ειχε όμως μεσον και πηρε τα κλειδιά της βασιλειας.

Οι Συμπληγάδες Πέτρες

Οι Συμπληγάδες Πέτρες στην ελληνική μυθολογία φέρονταν ως δύο πολύ μεγάλοι βράχοι προ θαλάσσιου στενου (διαύλου), που ενώνονταν και αποχωρίζονταν συνεχώς, ἔτσι ὡστε να ήταν αδύνατο το ασφαλές πέρασμα ενός πλοίου. Το πρώτο πλοίο που κατάφερε τελικά τον ασφαλή διάπλου ήταν το πλοίο «Αργώ» με τους Αργοναύτες, με τη βοήθεια της θεάς Ἴρας, πιθανότατα αφού ἔχασε την πρύμνη του (κατ' άλλους την πλώρη του). Συγκεκριμένα, ο Φινέας συμβούλευσε να αφήσουν πρώτα ένα περιστέρι να περάσει ανάμεσα, ὅπως και έγινε. Οι βράχοι ἔκλεισαν πίσω από το περιστέρι, που ἔχασε μόνο κάποια φτερά της ουράς του, και όταν ξανάνοιξαν, η «Αργώ» πέρασε με τους Αργοναύτες να κωπηλατούν με ὅλη τους τη δύναμη. Από τότε, οι δύο βράχοι ακινητοποιήθηκαν.

Οι Συμπληγάδες ήταν γνωστές και ως «Πλαγκταί», «Κυανέαι», «Συνδρομάδες» και «Συνορμάδες». Οι Ρωμαίοι τις αποκαλούσαν cyaneae insulae. Ο Όμηρος τις συσχετίζει με τη

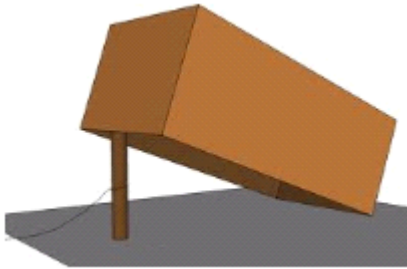
Σκύλλα και τη Χάρυβδη, δηλαδή με τον Πορθμό της Μεσσήνης στη Σικελία. Ο Στράβων, ο Ηρόδοτος και ο Ευριπίδης πίστευαν πως ήταν η είσοδος του Βοσπόρου από τον Εύξεινο Πόντο. Ο Πλίνιος, επαναλαμβάνοντας τις απόψεις των προηγούμενων, τις ταυτίζει με τις νήσους Φανάρι, και εξηγεί ότι «η ιστορία οφείλεται στο ότι χωρίζονται από πολύ μικρό διάστημα, ώστε από τους εισερχόμενους στη Μαύρη Θάλασσα που τους έβλεπαν καθέτως φαίνονταν δύο, και μετά, όταν η οπτική γωνία γινόταν λίγο πλάγια, εμφανίζονταν σαν να κινούνται και να ενώνονται σε ένα σώμα». Τέλος ο Λόρδος Βύρων τις αναφέρει ως «κυανές Συμπληγάδες» στις τελευταίες στροφές του ποιήματός του Childe Harold's Pilgrimage.

Το πιθανότερο ήταν η φυσική δυσκολία που παρουσιάζεται όταν διασχίζουμε με πλοίο κάποιο στενο. Το φαινόμενο Bernoulli μεταβάλλει τις πλευρικές πιέσεις στα πλευρά το πλοίου και το κατευθύνει, αθελά μας, προς την μια ή την άλλη οχθη του διαυλου. Οποιος δεν γνωρίζει το φαινόμενο πιστεύει ότι οι οχθες πλησιάζουν το πλοίο και όχι το πλοίο τις οχθες. Η λανθασμένη πεποίθηση ότι πρέπει να περασομε γρηγορα, χειροτερευει την κατάσταση γιατι η πιεση αυξάνει.

Η λογικότερη λύση είναι να προχωρήσει το πλοίο με "πρόσω ηρέμα"

Η πέτρα του σκανδάλου

Το σκανδαλον ήταν ένας πρωτογονος και απλος μηχανισμος παγίδας ζώων: Μια κεκλιμενη πετρινη πλακα (η πετρα του σκανδάλου) ακουμπά σε ένα ελευθερο κάθετο πασσαλο (βλ εικονα) που **στηνεται** * από κατω και την στηριζει προσωρινα. Ένα σχοινη δεμενο στον πασσαλο με ένα δολωμα στην άλλη ακρη τοποθετειται κατω από την πλακα. Το τραβηγμα του δολωματος προκαλει την πτώση της **πέτρας του σκανδάλου** και το φονο του ζώου.

Αργότερα η λέξη σκανδαλον πήρε την εννοια του πειρασμου και μεταφορικως του κακου παραδειγματος, του κινητρου για την εκκινηση καποιας πραξης (σκανδάλη) . Ετσι εχουμε και το ρημα σκανδαλιζω, και τα οικονομικά σκάνδαλα, τις σκανδαλιστικές φωτογραφίες, τα δημοσια σκανδαλα και ο κ. Σκανδαλιδης.

Η **πέτρα του σκανδάλου** είναι η κυρια αιτια για την δημιουργια καποιου σκανδάλου (με μεταφορικη έννοια).

Ρωμαίους, 9:33

Την αναφέρει ο Αποστολος Πέτρος στην Α' Επιστολή του 2:4

(8.) και
λίθος προσκόμματος
και πέτρα σκανδάλου·
οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ και
ἐτέθησαν. (5)

Στην ακολουθία του Εσπερινου, όσοι πανε στην εκκλησια, ακουουν τον #141 Ψαλμο :« Φύλαζόν με από παγίδος, ης συνεστήσαντό μοι, και από **σκανδάλων** των εργαζομένων την ανομίαν »

*) από αυτό τον τύπο παγίδας προκύπτει και η φράση του **έστησαν παγίδα** ή του την **έστησαν**. Βλ. [Υπογλώσσιο 51](#) αλλα και του την **σκάσανε** = τον παγιδευσαν.

Την εξήγηση δίνει το ΜΕΓΑ ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ

Σκάνδαλον: Παρά το **σκάζω**, ὃ σημαίνει το χωλαίνω. Λέγεται καί σκάνδαλον ἢ διαστροφή.

Οι πέτρες στα νεφρά

Τουλάχιστον το 5% του πληθυσμού παγκοσμίως πάσχει από νεφρολιθίαση. Βασικότερη αιτία για τη δημιουργία πέτρας στα νεφρά είναι η υψηλή συγκέντρωση στα ούρα μεταλλικών στοιχείων, όπως το ασβέστιο. Παλαιά η απομακρυνση των λιθων απαιτουσε χειρουργικες επεμβάσεις τωρα γινεται δια Εξωσωματικής Λιθοτριψίας.

Περισσότερα: http://medlabgr.blogspot.com/2013/07/blog-post_2.html#ixzz2e21Xq8kl

Λιθον επι λιθω

44 και ἔδαφιοῦσί σε και τὰ τέκνα σου ἐν σοί, και οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοί λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνωσ τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

Κατά Λουκαν 19.44

Φραση που λέμε για να δειξουμε οκληρωτικη κατεδάφιση και μεταφορικως ολοκληρωτικη καταστροφή. Λαθος η γραφη λιθον επι λιθω (αν και θεοπνευση)

Τον πήραν με τις πέτρες

Τον διαπομπευσαν. Τον πήραν στο κατοπιν, τον ακολούθησαν λιθοβολουντες. Αναλογη "τον πήραν με τις λεμονόκουπες"

Ο Ιησους κινδύνευσε να **τον παρουν με τις πέτρες** όταν ελεγε στους Ιουδαίους ότι ειδε τον Αβρααμ:

57 εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις και Ἀβραὰμ ἐώρακας; 58 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. 59 ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, και ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διὰ μέσου αὐτῶν, και παρήγεν οὕτως.*

Κατά Ιωαννην 8.57

(*) Σημ. Διαψευδει την κρατουσα αντίληψη ότι ο Ιησους ηταν 33 χρονων όταν σταυρώθηκε

Χαραξ

ἔξηπάτησεν ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.

Αριστοφάνους - Σφήκες στ. 1291

Αναφέρεται σε καποιον αγνωστο μύθο.

Λιθοι τε και κέραμοι ατάκτως ερριμένα

... ουδενι χρησιμα εισιν.

Πβλ. σημερινες φρασεις

είναι για τα μπαζα.

Ανω-κατω

Γυαλια-καρφια.

Λιθον επι λιθου

Περιφραση που δηλώνει το κτισμα.

Δεν αφησε λιθον επι λιθου: Τα κατεδάφισε όλα.

Εκίνησε πάντα λίθον

Παροιμίες

- **έν παντί γάρ τοι σκορπίος φρουρεῖ λίθω**
- **Σταγόνες ύδατος πέτρας κοιλαίνουσι**
Πλούταρχος, Ηθικά, 2D.
- **Οθε παει η πετρα μου ας παει κι η γυναίκα μου.**
- **Ηυρε η πετρα την αμάδα**
Αναλογες:
Κυλισε ο τεντζερης και βηκε το καπακι
Ο ομοιος στον ομοιο κί η κοπριά στα λαχανα
Ομοιος ομοιω αει πελαζει
- **Ένας τρελος ριχνει μια πετρα στο πηγαδι και 40 γνωστικοι δεν μπορούν να την βγαλουν**
- **Η πέτρα που κυλάει μούχλα δεν πιάνει**

Είδη λίθων

Ο λιθος του αναθέματος

Σύμφωνα με το λαϊκό έθιμο οι άνθρωποι αναθεμάτιζαν (εκφωνούσαν τη λέξη "ανάθεμα") το δράστη μιας κακής πράξης ρίχνοντας πέτρες ("λίθοι του αναθέματος") σε έναν συγκεκριμένο τόπο. Από τις πολλές πέτρες σχηματιζόταν σωρός.

Οι ιστορικές πέτρες με τις οποίες δεκάδες μητροπολίτες και κληρικοί αναθεμάτισαν τον Ελευθέριο Βενιζέλο το 1916 ανακαλύφθηκαν τυχαία στο Κέντρο Εκπαίδευσης Ιππασίας στο Γουδί, χάρη σε μια παρατηρητική καθηγήτρια ιππασίας.

Ο θεμέλιος λιθος

Ο πρώτος λιθος της οικοδομης που τιθεται στα θεμελια. Τον τοποθετει καποιο επισημο προσωπο. Ειθισται μαλιστα να θυσιάζεται και ένας κοκκορας. Τον ευλογουν οι παπαδες, ο κοσμακης χειροκροτει και χαιρεται, τα κονδυλια για το εργο κατασπαράσσονται από καποιους επιτηδειους και παραμένει ο θεμελιος λιθος ως αναμνηση της προσπάθειας. Επαγγελματίας θεμελιωτής λιθων ο αμετανοητος Στυλιανός Παττακός ο καλούμενος "ο ανθρωπος με το μυστήρι"
Η κατάθεση του θεμελιου λιθου είναι σχετικα ανεξοδη, ανακουφιστικη των μαζων ιδιαιτερα όταν δεν προκειται να γινει το εργο.

Λίθου βολή

Μοναδα μέτρησης μηκους . Οσο μακρυνά μπορεί να φθασει μια πετρα που θα πεταξουμε. Ομοια και κοντου βολη, για το ακοντιο. Απ' όπου και τα παραγωγα κοντευω = πλησιαζω, κοντά =πλησιον. Η ακριβης αποσταση δεν μπορεί να ορισθει.

Λιθοβολος μηχανη

Πολιορκητικη μηχανη

Λιθοβολία

Αγωνισμα βλ. [Η Αρκαδιανή](#)

βλ.λ. [λεύω](#) το αρχαιο λιθοβολω

Λιθοδομη

Τροπος δημιουργιας τοιχων με πετρες.

Λιθαράκι

Μικρος λιθος.Μεταφορικῶς δημαινει : μικρη συμβολικη συμμετοχη σε καπια προσπαθεια.

Απόλιθωση

Μετατροπη σε λιθο ενός ανθρωπου. Το παθαιναν οσοι αντικρυζαν το κεφάλι της Μέδουσας Αναλογο η μεταροπη της γυναικας του Λωτ σε στηλη αλατος.

Λιθοβολισμός

Εκτέλεση καταδικου με ριψεις λιθων .

Επισημος τροπος εκτελεσης των Εβραίων κατά την επιταγή του Δευτερονομιου.

ονομαζων δε το ονομα κυριου θανατω θανατουσθω, λιθοις λιθοβολειτω

Λευιτικόν 24:16

Δεν είναι όμως το ιδιο με το **να παρουν** καποιον **με τις πετρες**. Οι πετρες είναι μικροτερες και δεν υπάρχει πρόθεση εκτελέσεως του διωκομένου.

Ακρογωνιαίος λίθος

(ὁ) αρσενικό

Ο λίθος, το αγκωνάρι που βρίσκεται στη βάση της εξωτερικής γωνίας δύο τοίχων. Κατά την βιβλική φρασεολογία και **η κεφαλή γωνίας**.

Ψαλμοί 118:22

22 Ο λίθος, τον οποίον απεδοκίμασαν οι οικοδομούντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλή γωνίας·

(μεταφορικά) το θεμέλιο, η βάση μιας σχέσης, ενός θεσμού κλπ

πχ. η αγάπη είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της οικογένειας

Ο ανατολικος ακρογωνιαίος λιθος της ΚΑΑΒΑ του κεντρου λατρειας των μουσουλμάνων λεγεται μαυρη πέτρα.

Πβλ. Ησαιας Κεφ 28.16

16 διὰ τούτο οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός· Ἰδοὺ, θέτω ἐν τῇ Σιών θεμέλιον, λίθον, λίθον ἐκλεκτόν, ἐντίμον **ἀκρογωνιαίον**, θεμέλιον ἀσφαλές· ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτόν δὲν θέλει καταισχυνθῆ.

Τίμιοι Λίθοι

Κατά την φρασεολογια των Γραφών Τίμιοι Λίθοι είναι οι πολύτιμοι λιθοι.

Κατά την τελετή του γάμου όταν ο κουμπάρος αλλαζει τα στεφανα των νεονύμφων ακουγεται το αποσπασμα του Ψαλμου 20:4 «ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου» διορθωμένο σε «λίθων τιμίων» .

Τίμιος θα πει εδώ πολυτιμος. Προσφιλες επιθετο στην εκκλησιαστικη φρασεολογια: του Τιμιου

Ξυλου, Τιμιου Σταυρου, Τιμιας κάρας, Τιμιου προδρομου και Βαπτιστου Ιωάννου, Τιμίων και δικαιων θεοπατορων Ιωακειμ και Αννης, Τιμιων ενδοξων και πανευφήμων Αποστολων. Ισως όταν το επιθετο αναφερεται σε προσωπα να εννοει εντιμος. Αλλοιως θα επρεπε όλα τα ανωτερω προσωπα αφουν εχουν τιμη (τιμημα, αξια αγορας) να αποτελουν εμπορευσιμα προιοντα.

Ξερολιθιά

Φράχτης χωρις κονίαμα για την συγκράτηση των λίθων.

Λαμπρά δειγματα στη Σιφνο και τις λοιπες Κυκλάδες.

Λιθοστρωτον

Το Λιθόστρωτο Εβραϊστί Γαβαθθά ηταν το προαυλιο του πραιτωρίου.

Η λεξη είναι επιθετο και σημαινει κατά συνεκδοχη την οδό, τον δρομο, το οδοστρωμα, τη στράτα. Κν καλντερίμι > καλντεριμιτζού ή περιφερομένη πορνη, η γυναίκα του δρόμου. Από το τουρκικό kaldırım

Λυδία λιθος (ή)

Πετρα που διεθεταν οι Λυδοι και εξακριβωνε την γνησιοτητα του χρυσού

31. τοῦ Τρικλινίου. Ὀλβιος, φησίν, ἐστὶν ὃς κρίνει τοῖς παισὶν ἐκεῖνα τὰ φιλήματα. ὄντως πολλὰ ἐπιβοᾶται τὸν χαροπὸν Γανυμήδην, ἔχειν τὸ στόμα ἰσὺ ἴσον τῇ Λυδίᾳ λίθῳ, ἐν ᾗ τὸν ἀληθῆ χρυσὸν οἱ ἀργυραμοιβοὶ δοκιμάζουσι μὴ φαῦλον εἶναι. ἐν Λυδοῖς γὰρ ἢ τὸν χρυσὸν ἐλέγχουσα λίθος εὐρίσκεται. M. Gen.

Συνθετα

απολίθωμα

απολιθωμένος

απολιθώνω

διαλιθος

λιθάγρα

λιθαγωγός

λιθάνθρακας

λιθανθρακόπισσα

λιθανθρακοφόρος

λιθανθρακωρυχείο

λιθανθρακωρύχος

λιθάργυρος

λιθοβολισμός

λιθοβολώ

λιθόβλητος

λιθοβολία

λιθοβολισμός

λιθοξόος

λιθογλύπττης

λιθογλυπτική

λιθογλυφία

λιθογλύφος

λιθογόνος

λιθογράφος

λιθογραφείο
λιθογράφημα
λιθογραφία
λιθογραφικός
λιθοδομώ
λιθοδομή
λιθόδητος
λιθοδόμημα
λιθοδομία
λιθόκτιστος
λιθοστρώνω
λιθόστρωση
λιθόστρωτος
λιθόστρωτο
λιθοτόμος
λιθοκονία
λιθοκόπος
λιθοκοπία
λιθοτομία
λιθοτεχνία
λιθοειδής
λιθοθραύστης

λιθόκολλα
 λιθοκόλληση
 λιθοκόλλητος

λιθόσφαιρα
 γεωλογία: το εξωτερικό περίβλημα κάθε πετρώδους πλανήτη. Στη Γη αποτελείται από το στερεό φλοιό και μέρος του ανώτερου μανδύα
λιθοτριψία
Νεφρολιθίαση
Χολολιθίαση

Ποίηση

1. Η Αρκαδιανή

Δώδεκα χρόνους έκανε η κόρη με τους κλέφτες,
κανείς δεν τήνε γνώρισε πως ήταν κορασίδα.
Και μια Λαμπρή, μιά Κυριακή, μια 'πίσημην ημέρα
βγήκαν οι κλέφτες στο χορό **να ρίξουν το λιθάρι.**
Το ρίχνουν τα κλεφτόπουλα το παν σαράντα χνάρια.
Το ρίχνει κι η Αρκαδιανή το πάει σαρανταπέντε.
Κι από το σεισμά το πολύ κι από το λύγισμά της
εκόπη τ' αργυρό κουμπί κι εφάνη κάτι εφάνη.

2. Ο Βράχος και το κυμα

Του Αριστοτελη Βαλαωρίτη.

Σε χρόνους επαναστατικούς που αποσκοπούσαν σε βιαιή απαλλαγή των Ρωμιων από τον Τουρκο, ο Βαλαωριτης διαλεξε μια ατυχή παρομοίωση φθοράς του δυνάστη που απαιτει χρονο και υπομονη.

Κλικ εδώ για [Ολοκληρο το ποιημα](#)

3. Βραχο -Βράχο

Στίχοι: Δημήτρης Χριστοδούλου
Μουσική: Μίκης Θεοδωράκης

Είναι βαριά η μοναξιά
είναι πικρά τα βράχια
παράπονο η θάλασσα
και μου 'πνιξε τα μάτια

Βράχο βράχο τον καημό μου
τον μετρώ και πονώ
κι είναι το παράπονό μου
πότε μάνα θα σε δω

Το βραχο κουβαλουσαν οι Μακρονησιωτες εξοριστοι από την μια ακρη του νησιου στην άλλη με υποχρεωση να τον πεταξουν στη θαλασσα. Ασκοπη εργασία μονο για ψυχολογικη και σωματικη καταπονηση.

4. Πετραδάκι - Πετραδάκι

Στίχοι: Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου

Πετραδάκι πετραδάκι
για τα σένα το `χτισα
της αγάπης το τσαρδάκι
κι όμως δε σ' απόχτησα.

Τα ψηλά τα σκαλοπάτια
όσες τ' ανεβήκανε
βρήκαν πλούτη, μεγαλεία

μα καρδιά δε βρήκανε.

Για μια πλούσια αγάπη
τη δική μου πρόδωσες
και το ταπεινό τσαρδί μου
μου το περιφρόνησες.

Φλόγες άναψα ένα βράδυ
το τσαρδάκι το `καψα
κι ύστερα πάνω στη στάχτη
μοναχός μου έκλαψα.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ:17/3/2014 ... ΑΡΗΣ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗΣ.

